

Van pastoraal werk naar geestelijke verzorging

Herijken van een roeping

Tilburg School of Catholic Theology

Op uitnodiging van CNV Kerk en Ideëel heeft de School of Catholic Theology van de Tilburg University een postinitieel aanbod gemaakt voor pastoraal werk(st)ers die zich willen voorbereiden op een overgang naar Geestelijke Verzorging. We zijn blij dat het programma er ligt en eind augustus van start kan gaan. We bevelen het programma van harte bij jullie aan.

Nog een paar praktische punten vooraf:

- Deze tekst staat ook op de website www.vpwinfo.nl en op die van de universiteit. Zodra bekend is hoeveel punten door de SKGV aan de cursus toegekend worden zullen we dat erop zetten.
- Meld je aan als je serieus belangstelling hebt bij a.a.m.smeets@uvt.nl, aanmelden betekent nog niet automatisch dat je moet betalen. Bij deelname betaal je uiteraard wel voor aanvang, ook betalen in termijnen is mogelijk, waarbij de eerste termijn voor aanvang betaald moet zijn.

Namens CNV Kerk en Ideëel, Marianne van Tricht
(voorzitter beroepsgroep VPW)

Van pastoraal werk naar geestelijke verzorging

Het werkkterrein van theologisch geschoolde professionals beperkt zich al lang niet meer tot pastoraal werk in parochies. Meer en meer is er bijvoorbeeld in de eerste lijn, in zorginstellingen of de politie, behoefte aan theologisch geschoolde professionals.

Aan deze professionals worden hoge eisen gesteld. Eisen die eigen zijn aan specifieke doelgroepen en aan de aard van de instelling of organisatie.

De cursus *Van pastoraal werk naar geestelijke verzorging* biedt voor pastoraal werkenden de mogelijkheid om kennis en competenties te verwerven die nodig zijn voor het werk binnen de verschillende werkvelden van de geestelijke verzorging. De aandacht richt zich met name op de context van de geestelijke verzorging en op de eigen rol en taak van de geestelijk verzorger; met andere woorden: de cursus geeft inzicht in waar je komt te werken en op wat je daar te doen hebt.

In zekere zin gaat het om een 'herijken van een roeping', immers, als geestelijk verzorger zal je je bezig blijven houden met (individuele) vragen naar zin en levensbeschouwing. Er zijn echter

wel belangrijke verschillen tussen werken in een levensbeschouwelijk kerkelijke context en werken in een gesecculariseerde context, waar sprake is van andere verwachtingspatronen en andere professionele vaardigheden en competenties.

Toelatingseisen

Het aanbod richt zich op deelnemers met ^(a) minimaal vijf jaar werkervaring als pastorale beroepskracht in het parochiepastoraat, en met ^(b) een afgeronde doctoraal- of academische masteropleiding theologie.

De laatstgenoemde toelatingseis is conform de eis die de Beroepsstandaard wordt geformuleerd en door de SKGV wordt gevolgd. Daarnaast noemt de Beroepsstandaard de zending en de eis van het op peil houden van kennis en vaardigheden.

De cursus

De eindtermen van (huidige) opleiding theologie zijn gerelateerd aan de kenmerken van het competentieprofiel voor de geestelijke verzorger zoals geformuleerd door de VGVZ in de *Beroepsstandaard 2015*. In lijn met de eis van het op peil houden van kennis en vaardigheden, richt de leerinhoud van het aanbod zich met name op de aspecten en competenties die specifiek zijn voor de werkvelden van de GV. Onder meer gaat het dan om de andere institutionele context, de competenties die gerelateerd zijn aan de onderscheiden werkerterreinen (verzorgingshuis, ziekenhuis, instelling geestelijke gezondheid e.a.) en specifieke rollen.

Het hart van de cursus wordt gevormd door een 10-tal cursusdagen (op maandag). De cursus is opgebouwd aan de hand van een 5-tal leerthema's. De leerthema's richten zich op de eigenheid van de geestelijke verzorging en de aard van de professionaliteit. De cursus richt zich op relevante (theoretische) inzichten en tevens op (praktische) competenties die voor het uitoefenen van het vak van belang zijn. In reflectiebijeenkomsten staan de persoonlijke leerdoelen en professionele grondhouding van de deelnemer centraal. Er zijn twee stagemomenten: een korte kennismakingsstage vrijwel aan het begin van de cursus en een langere stage, beide op een afdeling geestelijke verzorging.

De studiebelasting is 12 EC (336 uur)

Als globale eindtermen kunnen geformuleerd worden:

- Inzicht in persoonlijk invulling van de theologische professionaliteit. Het gaat dan om een bewustwording, onderzoek en hernieuwde oriëntatie op keuze voor theologie en de motivatie om als theologische professional te werken (leerthema 1).
- Verwerven van kennis, inzichten en relevante vaardigheden die typisch zijn voor de geestelijk verzorger, gerelateerd aan de specifieke context. Het gaat dan om het verdiepen en inbedden van de professionaliteit (leerthema's 2-4)/
- Kennismaken met de beroepspraktijk van de geestelijk verzorger. Het betreft een verkennen en toetsten van eigen mogelijkheden en beroepsperspectieven van de nieuwe werkvelden middels een stage (leerthema 5).

Leerthema's

De cursus omvat vijf leerthema's. De leerthema's richten zich op het verwerven van nieuwe content maar evenzeer op het verwerven en inoefenen van competenties en vaardigheden en het integreren daarvan in de persoonlijke professionele houding.

1. Verkenning van de eigen professionaliteit

2. Wat is geestelijke verzorging? Context, identiteit en professionaliteit van een instelling

3. Wat doet een geestelijk verzorger? Concepten en vormen van geestelijke begeleiding

4. Professionaliteit inzake ethiek en moreel beraad

5. Stage

Achtereenvolgens:

1. Verkenning van de eigen professionaliteit

Vier dagdelen en een afsluitend kloosterweekend waarin het respectievelijk gaat om (a) bespreken van de religieuze biografie en formuleren van leerdoelen en (b) evaluatie van de cursus en de eigen leerdoelen in relatie tot het beroepsprofiel van de GV.

2. Wat is geestelijke verzorging? Context, identiteit en professionaliteit van een instelling

Zeven dagdelen. Dit leerthema richt zich op de verschillen met het (bekende) werkveld van de pastorale werk in de parochies. Het gaat dan onder meer over zaken als het typische jargon in de wereld van de GV, de organisatiestructuren en de eisen en verwachtingen die de instelling heeft over de professionaliteit van de GV; denk daarbij aan rapporteren, verantwoording afleggen, professionele transparantie, werken in een team en met andere teams van professionals als artsen, psychologen en managers.

Het leerthema richt zich tevens op de professionaliteit van de GV in relatie met de verschillende doelgroepen binnen de diverse werkvelden (andere professionals, cliënten, patiënten) en zorgcontexten (ouderenzorg, revalidatie, palliatieve zorg, specifieke ziektebeelden als dementie e.a.).

Het leerthema heeft aandacht voor de rol van de zendende instanties en van beroepsorganisaties en aandacht voor verschillen en overeenkomsten tussen de werkvelden (zorginstellingen, defensie, justitie, politie en GV in de eerste lijn).

3. Wat doet een geestelijk verzorger?

Concepten en vormen van geestelijke begeleiding

Negen dagdelen met aandacht voor werkvormen, zowel theoretische kaders als praktische oefening van specifieke werkvormen.

Het leerthema heeft betrekking op onder meer coping en zingevingmechanismen, moral injury, het hermeneutisch-narratief paradigma van de praktische theologie en het concept van de existentiële zielzorg. In het verlengde hiervan gaat het in dit leerthema om praktische vormen en methodieken (de toolbox van de geestelijk verzorger), zoals 'de kunst van het luisteren' en de LISA-methode.

4. Professionaliteit inzake ethiek en moreel beraad

Vier dagdelen. In dit leerthema gaat het om de ethische en maatschappelijke discussies rond belangrijke levensvragen (levenseinde, voltooid leven) in relatie tot de professionaliteit van de geestelijk verzorger en (de identiteit van) de instelling of organisatie. Het leerthema gaat in op aspecten van de zorgethiek en op morele denkpatronen en de achterliggende mensbeelden en waardenoriëntaties.

Belangrijk is de aandacht voor de rol van de GV in het moreel beraad.

5. Stage

In het begin van de cursus twee werkdagen (van 8 uur) snuffelstage. Later in de cursus een werkstage van in totaal 14 werkdagen (van 8 uur). De stage richt zich met name op die aspecten en competenties die eigen zijn aan de beroepspraktijk van de GV (in vergelijking met het pastorale werk in kerkelijk verband) Voor beide onderdelen geldt dat er gewerkt wordt aan de hand van gerichte opdrachten (observatie, interview e.a.) en dat de student een stageverslag schrijft met daarin de uitwerking van de opdrachten, een reflectie op eigen leermomenten en verbindingen legt tussen ervaringen en indrukken met de inhoud van de cursus. Dit materiaal maakt deel uit van de eindnotitie.

Docenten

Begeleidend docent:

drs. Melanie Broos
(Tilburg School of Catholic Theology;
SKGV geregistreerd supervisor).

School of Catholic Theology

Gastdocenten (onder meer):

Jeanette van Andel, dr. Kees de Groot (TST),
dr. Natasche Kienstra (TST), Robert Koorneef (VGVZ),
dr. Sjaak Körver (TST), Anke Liefboer MSc MA (TST)
dr. Jos Moons (TST en KU Leuven), drs. Benita Spronk
(Amsterdam UMC), drs. Marije Stegenga (Reliëf).

Praktische informatie

wanneer

eerste bijeenkomst op 31 augustus 2021,
9.30-16.30uur

waar

Tilburg School of Catholic Theology,
Nieuwegracht 61, 3512 LG Utrecht

kosten

€ 3.000,= (inclusief lunch op de
collegedagen en een reader)

studiebelasting

12 EC (336 uur) voor (werk)colleges,
zelfstudie, stage en eindwerkstuk

Deelnemers ontvangen na afloop en
bij zowel actieve participatie als een
positieve afronding van de cursus een
certificaat waarop de globale doelstellingen
en de studiebelasting vermeld staan.

Accreditatie bij SKGV is aangevraagd.

informatie en aanmelden

via een mail naar a.a.m.smeets@uvt.nl.

bezoekadres

Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht

postadres

Postbus 2510
3500 GM Utrecht

info@cnv.nl
030 751 1003

www.cnv.nl